7/10101

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

23 Aralık 2005

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 16537
KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Muğla Milletvekili Dr. Ali ARSLAN tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevcih edilen 7/10101 esas sayılı **yazılı soru önergesinde** yer alan hususlara ilişkin, verilen cevaplar aşağıda sunulmuştur:

2001'de özelleştirme kapsam ve programına alınmasıyla başlayan ve 4773 sayılı Kanunla ulusal olmaktan çıkarılan TEKEL'in kıyım süreci, maalesef bu hükümet döneminde de hızını arttırarak devam etmektedir. Yıllarca 500 en büyük firma arasında ilk üç sırada yer alan TEKEL, neredeyse %50'lik bir Pazar kaybıyla 2004 yılını zararla kapatmıştır. Hükümet, yabancı tekellerin çıkarları ve kazancı uğruna ulusal tütüncülüğü yok etmiş ve geçimini tütün üretimiyle sağlamaktan başka bir seçeneği olmayan ekicileri açlık ve sefalete sürüklemiştir. Aldığı kararlar ve uygulamalarla AB, IMF ve Dünya Bankası üçgeninin içinden çıkamayan hükümet, TEKEL'i gerekli teknolojik yatırımlarla güçlendirmek yerine, yabancı tekellerin önünü daha da açabilmek adına TEKEL'in yaprak tütün bakım ve işleme ünitelerini kapatma düşüncesiyle TEKEL'e son öldürücü darbeyi vruma hazırlığı içindedir. Bu bilgilerin ışığında;

SORU 1- Bakım ve işleme ünitelerini kapatma kararının gerekçesi, TEKEL'i yabancı tekellerin kontrolündeki işleme ve bakım ünitelerinden tütün alımına mecbur etmek midir?

CEVAP 1- Geçmiş yıllarda modern işleme fabrikalarının kurulması ile birlikte, iptidai şekilde üretim faaliyetlerini sürdüren küçük işleme atölyeleri ile atıl durumdaki bakım depoları kapatılmıştır. TEKEL satın almış olduğu yaprak tütünleri bugüne kadar kendi işleme atölyelerinde işlediği gibi bugünden sonra da mevcut modern işleme tesislerinde işlemeye devam edecektir.

SORU 2- TEKEL'in yaprak tütün işletmelerini kapatması sonucunda;

a) ***Hammadde olarak yaprak tütünü almaktan vazgeçeceği,***
b) ***Kendi imalatı için daha yüksek maliyetle sigara üretmek zorunda kalarak piyasadaki rekabetçi konumunu tümüyle yitireceği,***
c) ***Bu durumun giderek, yerli sigara satışlarının düşüşüyle birlikte aynı miktarda Türk tütünü üretiminden de vazgeçme anlamına geleceği,***
d) ***TEKEL'in alıcısı olduğu özellikle Güneydoğu ve Doğu tütüncülerinin tamamına yakınının, Karadeniz tütüncülerinin de önemli bir kısmının tütün tarımı dışına itileceği,***
e) ***Tütünle aynı geliri getiren alternatif ürün bulunamadığı,***

./..

7/10101

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

23 Aralık 2005

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 16537
KONU :

-2-

Gerçekleri karşısında:

İlgili Bakanlık ve yetkili birimlerce sosyal fayda/maliyet analizi yapılmış mıdır?

Yapıldıysa sonuçları neden kamuoyu ile paylaşılmamıştır?

CEVAP 2- TEKEL Genel Müdürlüğü tarafından mevcut stoklar, ihracat imkânları ve Sigara Fabrikalarının kullandığı tütün miktarları dikkate alınmak sureti ile üretim planlaması yapılmaktadır. Bu nedenle ihtiyaç nispetinde tütün alınmaya devam edilecektir.

SORU 3- TEKEL'in ülke çapında 9 bin kişinin çalıştığı 29 yaprak tütün işletmesi ve bu işletmelere bağlı 78 işyeri bulunmaktadır. İşsizliğin en büyük problemlerden biri olduğu ülkemizde 9 bin işçinin işsiz kalmasına neden olacak bu uygulamayı mantıklı ve doğru buluyor musunuz?

CEVAP 3- TEKEL Genel Müdürlüğüne bağlı tütün işletmeleri ile bağlı işyerlerinin kapatılarak 9 bin kişinin işsiz kalması söz konusu değildir. İşletmelerde ve işleme tesislerinden atıl durumda olan ve iptidai şartlarda üretime devam etmeye çalışan işleme atölyelerinin tasfiyesi söz konusudur. Buralarda çalışan personelin ise ihtiyaç duyulan diğer birimlerde değerlendirilmesi düşünülmektedir.

SORU 4- İşletmelerin kapatılmasıyla bölge ekonomisindeki ciddi kayıplar göz önünde bulundurulmuş mudur? Ülke ekonomisini de dolaylı olarak etkileyecek bu kararın sorumluluğunu halk adına mı partiniz adına mı üstleneceksiniz?

CEVAP 4- Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile kapatılan işletmelerin karlılık durumları ve çevre ekonomisine olan etkileri göz önüne alınarak işlem tesis edilmektedir.

SORU 5- Dünyanın en büyük tütün üreticilerinden biri olan Türkiye'yi yabancı tekele bağımlı hale getirmek ve üreticileri yoksullaştırmak anlamına gelen işletmeleri kapatma kararından geri adım atacak mısınız?

CEVAP 5- Atıl durumda bulunan birimler ile ilgili kapatma söz konusudur. Bu yerler ile ilgili gerekli sosyal tedbirler de alınacaktır.

SORU 6- Pazarlama ve Dağıtım Şirketi'nin tek başına özelleştirilmesi için hazırlık yapıldığı göz önünde bulundurulursa, bu girişimin asıl hedefi TEKEL'in tamamen değersizleştirilerek, piyasadan kendiliğinden silinmesini mi sağlamaktır?

./..

7/10101

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

23 Aralık 2005

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00.00/ 16537
KONU :

-3-

CEVAP 6- Sigara Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.'nin tek başına özelleştirilmesi için herhangi bir hazırlık çalışması yapılmamıştır.

SORU 7- Giderek kan kaybeden ülkemiz tütüncülüğünün iyileştirilmesiyle ilgili yapacağınız somut çalışmalarınız var mıdır yoksa TEKEL'le birlikte ulusal tütüncülüğümüz tamamen gözden çıkarılmış mıdır?

CEVAP 7- Yerli tütünler ile ilgili tohum ıslahı ve kaliteyi yükseltici çalışmalar yapılmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı